

## TOIMINTASUUNNITELMA

### TOIMINTAKAUSI 2026-2027

|                                                                                                        |                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>TOIMINTAYKSIKKÖ</b><br><br>Avoin varhaiskasvatus<br>Terveystie 1<br>17200 Vääksy<br>p. 044 778 0399 | <b>HENKILÖKUNTA</b><br><br>Lastenhoitajat<br>Hertta Havia<br>Noora Salmela 50 %                                                                                        |
| <b>ESIHENKILÖ</b><br>Jaana Ritvanen p. 044 778 0323                                                    | <b>VARHAISKASVATUKSEN ERITYISOPETTAJA</b><br>Leena Mokka p. 044 778 0059<br><br><b>VARHAISKASVATUKSEN<br/>LIIKUNTAKOORDINAATTORI</b><br>Maija Salminen p. 044 778 0031 |

### TOIMINTAMUODOT

#### **Perheklubi**

- Perheiden kohtaamispaikka maanantaina ja torstaina klo 8.30–14

#### **Leikkis**

- Lyhytaikaista lastenhoitoa
- tiistaina alle 3-vuotiaille klo 9–11.30
- keskiviikkona ja perjantaina 1–5-vuotiaille klo 9–12
- keskiviikkona iltapäiväleikkis klo 12.30–15.30
- ryhmiin ilmoittaudutaan etukäteen

#### **Vauvklubi**

- joka toinen tiistai klo 13.30–15.30

Avoin varhaiskasvatus on mukana järjestämässä Perhekeskus Ilon erilaisia tapahtumia

### TOIMINTA-AJATUS

Asikkalan varhaiskasvatuksen kivijalka on lapsen oikeus hyvään lapsuuteen. Turvallisessa ja kannustavassa ilmapiirissä tuemme lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä ammattitaitoisen henkilöstön ohjauksessa.

Toimintaamme ohjaavat Varhaiskasvatuslaki, Vasu (valtakunnallinen ja paikallinen), opetussuunnitelmat sekä Asikkalan kunnan strategia, hyvinvointisuunnitelma, kulttuurikasvatussuunnitelma, ympäristökasvatussuunnitelma, ilmastosuunnitelma 2025–2029, poikkihallinnollinen liikkumisohjelma, liikennekasvatussuunnitelma ja Digitaitostrategia 2026

**Avoimen varhaiskasvatuksen toiminta-ajatus:**

Perheiden parhaaksi  
Vanhemmuutta tukien  
Lapsi yksilönä kohdaten  
Yhteisöä tiivistäen

**TOIMINTAKAUDEN TEEMAT JA PAINOTUKSET**

Toimintakauden 2026–2027 teemat:

- lasten osallisuuden vahvistaminen
- liikunnan roolin vahvistaminen
- kielen kehityksen tukeminen
- leikki rikastuttamassa arkea
- oppimisympäristöjen muokkaaminen ja kehittäminen
- sensitiivinen vuorovaikutus ja hyvinvoinnin pedagogiikka
- lasten luontosuhteen vahvistaminen
- yhteistä lukuvoimaa - hanke

**Perheklubi ja Leikkis:****Sensitiivinen vuorovaikutus ja hyvinvoinnin pedagogiikka**

- lapsen itsetunnon vahvistaminen
- toisten kunnioittaminen ja vastuullinen huomioiminen
- kannustus ja positiivinen palaute
- lapsen vahvuuksien huomioiminen
- empaattisuus
- kiireetön ja turvallinen ilmapiiri
- aikuisen sensitiivinen työote ja aito läsnäolo

**Lasten osallisuuden vahvistaminen**

- inklusiivisen toimintakulttuurin edistäminen
- lapsia rohkaistaan osallistumaan leikin, liikkumisen ja yhteisen toiminnan suunnitteluun sekä toteutukseen
- aktiivinen ja läsnä oleva henkilöstö tarttuu lasten aloitteisiin ja kiinnostuksen kohteisiin
- aikuiset sitoutuvat sensitiivisyyteen

**Liikunnan roolin vahvistaminen**

- lapsia innostetaan ja rohkaistaan liikkumaan monipuolisesti
- säännölliset liikuntatellit toimintakauden alussa (Inno-Norsu alle 3 v ja Skidireili 3-5 v)
- liikuntavälineet lasten saatavilla ja käytettävissä
- viikoittaiset liikuntaretket sekä vuosittaiset liikunnalliset teemapäivät
- varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattori varmistaa liikunnan laadun ja monipuolisuuden

**Lasten luontosuhteen vahvistaminen**

- hyödynnetään lähiluontoa retkeilyyn – metsät, järvet
- tutkitaan yhdessä luontoa ja ympäristöä
- mahdollistetaan lapsille myönteinen luontokokemus
- luonnon ja ympäristön kunnioittaminen - asennekasvatus
- Metsämörri-toiminta
- kasvien kasvattaminen, koetaan kasvun ihme siemenistä kukintoon
- vuodenaikojen vaihtelu, luonto muuttaa muotoaan

- lintubongaus – opitaan tunnistamaan yleisiä lintulajeja
- kestävä kehitys – kierrätys ja lajittelu
- ruokakasvatus – mistä ruoka tulee

#### **Yhteistä lukuvoimaa-hanke**

- hankkeen kautta laadittu Lukutaito-ohjelma, jossa varhaiskasvatus yhtenä osiona
- kehitetään lasten lukivalmiuksia
- tutustutaan kirjoihin yhdessä lasten kanssa
- monipuolista lukemista on helposti lasten saatavilla
- oppimisympäristön muokkaaminen – lasten lukunurkkaus
- monilukutaidon huomioiminen ja vahvistaminen
- yhteistyö kirjaston kanssa – kirjalaatikot päiväkodeille. Perhekeskuksella on kirjaston siirtokokoelma, joka sisältää erityisesti alle 3-vuotiaille sopivia kirjoja.
- kannustetaan huoltajia lukemaan lapsilleen kirjoja

#### **Leikkistoiminta:**

##### **Leikki rikastuttamassa arkea**

- leikki on keskeinen toimintatapa ja sille annetaan kiireetöntä aikaa
- leikki on suunnitelmallista ja tavoitteellista sekä monipuolista kaikille lapsille
- aikuisen aktiivinen työote leikkitalanteissa
- panostetaan leikkiympäristöjen rakentamiseen ja muokkaamiseen yhdessä lasten kanssa
- tarinallinen leikki; tarinallisuus lisää lasten kuvitteellisia leikkitaitoja
- tuettu leikki ja leikin rikastuttaminen

##### **Oppimisympäristöjen muokkaaminen ja kehittäminen**

- oppimisympäristö on siellä missä lapsi kulkee
- lasten mielipiteet otetaan huomioon oppimisympäristön suunnitteluun, rakentamiseen ja arviointiin
- oppimisympäristössä on lupa kokeilla, tutkia, leikkiä ja luoda
- työskentelyvälineet ovat lasten ulottuvilla
- lähiympäristön hyödyntäminen

##### **Kielen kehityksen tukeminen**

- henkilöstö ymmärtää kielen keskeisen merkityksen lasten kehityksessä ja oppimisessa sekä vuorovaikutuksessa ja identiteetin muodostumisessa
- henkilöstö kiinnittää huomiota omaan kielenkäyttöön
- lapsia rohkaistaan käyttämään kieltä monipuolisesti
- tuetaan kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta
- lapsille luetaan ääneen päivittäin sekä lorutellaan yhdessä
- tuetaan lasten vuorovaikutustaitoja
- monilukutaito
- Yhteistä lukuvoimaa - hanke

#### **Perheklubi:**

- Vanhemmuuden tukeminen (Kasvatuskumppanuus)
  - Tuemme lapsiperheiden hyvää ja turvallista arkea
- Yhteisöllisyyden lisääminen
  - Vanhempien välisten verkostojen luomisen mahdollistaminen
  - Yksilön vahvuuksien nostaminen

- Ylisukupolvisen yhteistyön lisääminen
  - Yhteistyö Senioriohjaajan kanssa
- Kestävä kehitys

## PERHEIDEN OSALLISTAMINEN

Kehittämis- ja palautekyselyt

Lapsilta ja aikuisilta nousevat ideat ja ehdotukset

- Lasten mielenkiinnon kohteista nousevat leikki- ja askarteluideat huomioidaan
- Vanhempien toiveiden kuunteleminen esim. vierailijoiden ja ohjelman suhteen

Hetkessä eläminen ja hetkeen tarttuminen

Yksilön vahvuuksien ja taitojen esiin tuominen yhteisön hyväksi

## YHTEISTYÖTAHOT

- Muu varhaiskasvatus
- Varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattori
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- Hyvinvointikoordinaattori
- Senioriohjaaja
- Liikuntapalvelut
- Kirjasto
- Seurakunta
- 4H
- Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut
- Perhekeskusverkosto

## PEDAGOGISEN TOIMINNAN RAKENTEET

Toiminnan suunnittelua ja kehittämistä asiakaskunnan tarpeiden mukaan

Tiimipalaveri esihenkilön kanssa vähintään kerran kuussa

Koulutuksiin osallistuminen (vähintään kaksi kertaa toimintakauden aikana)

Kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja

- Veo vierailee perheklubilla pari kertaa toimintakauden aikana luennoimassa ja keskustelemassa ajankohtaisista sekä perheiltä nousevista aiheista.
- Tarvittaessa Veo kutsutaan myös Leikkikseen

Arjen Tuen palvelut (Päijät- Sote)

- Arjen Tuen perheohjaaja vierailee perheklubilla 1krt/kk

Lisäksi ohjaamme perheitä heidän tarvitsemansa avun piiriin

## TOIMINNAN KEHITTÄMINEN (ARVIOINTI JA DOKUMENTOINTI)

**Lautakunnan asettamat toiminnalliset tavoitteet varhaiskasvatukselle kaudelle 2026–2027**

- **Sensitiivisen vuorovaikutuksen kehittäminen varhaiskasvatuksessa sekä esiopetuksessa**
  - Liisa Ahosen koulutusmateriaali
  - kiireetön arki, joka mahdollistaa sitoutumisen lämpimään vuorovaikutukseen
  - vähemmän on enemmän – suunnitteluun jouston varaa
  - lasten toiveiden ja tarpeiden aito huomioiminen
- **Varhaiskasvatuksen dokumentoinnin lisääminen arjessa sekä lapsille että myös huoltajille**
  - dokumentoidaan lasten tuotoksia ja toimintaa systemaattisemmin
  - toiminnan näkyväksi tekeminen huoltajille
- **Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin kehittäminen niin, että kiireetön arki sekä kasvattajien läsnäolo arjessa mahdollistuvat mahdollisimman hyvin**
  - lapsilla ei ole kiire, kiire on aikuisten luomaa
  - joustava suunnittelu: Suunnan muuttaminen tai suunnitelmasta poikkeaminen on mahdollisuus, ei epäonnistuminen
  - pienryhmätoiminta ja toimiva struktuuri

Työtä tehdään näkyväksi avoimen varhaiskasvatuksen somekanaville

Vanhempien palautetta kerätään keväällä palautekyselyn muodossa

Keräämme perheiltä satunnaisesti pikapalautetta tähtipurkkeihin (kuinka onnistuimme tänään)

Esihenkilö seuraa kauden aikana toimintaa. Keväällä käydään henkilökohtaiset kehityskeskustelut ja työsuorituksen arviointi.

Arvioinnin ja kehittämisen ohjaavana asiakirjana toimii valtakunnallinen ja paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma.

## TOIMINTAKAUDEN SUUNNITELLUT TAPAHTUMAT

**Syksyllä**

avoimet ovet 12.9.

perheklubeissa kutsuttuja vierailijoita kertomassa eri aiheista

laavuretket yhteistyössä varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattorin kanssa

syyslomaviikolla liikunnallista toimintaa

erilaisia teemapäiviä

perhekeskus Ilon yhteinen joulutapahtuma

**Keväällä**

valokuvaus

laskiaistapahtuma

erilaisia teemapäiviä

yhteiset tapahtumat varhaiskasvatuksen liikuntakoordinaattorin kanssa

Perhekeskus Ilon yhteinen kesäjuhla